

STORTINGET

Innst. 299 L

(2020–2021)

Innstilling til Stortinget
fra familie- og kulturkomiteen

Prop. 96 L (2020–2021)

Innstilling fra familie- og kulturkomiteen om Endringer i midlertidig lov om tilpasninger i regel- verket for barnevernet og fylkesnemnda for å avhjelpe konsekvenser av utbruddet av covid-19

Til Stortinget

Sammendrag

Barne- og familiedepartementet foreslår i proposisjonen å forlenge varigheten til midlertidig lov 26. mai 2020 nr. 44 om tilpasninger i regelverket for barnevernet og fylkesnemnda for å avhjelpe konsekvenser av utbruddet av covid-19. Den midlertidige loven oppheves 1. april 2021. Den midlertidige loven viderefører i hovedsak reglene som ble gitt i midlertidig forskrift av 3. april 2020 nr. 575 om forenklinger og tiltak for barnevernet og fylkesnemnda for å avhjelpe konsekvenser av utbrudd av Covid-19, gitt med hjemmel i midlertidig lov 27. mars 2020 nr. 17 om forskriftshjemmel for å avhjelpe konsekvenser av utbrudd av Covid-19 mv. (koronaloven).

Bakgrunnen for de midlertidige reglene er konsekvensene smitteverntiltakene har for barn i barnevernet og saksavviklingen i fylkesnemndene. Den midlertidige loven skal tilrettelegge for ivaretagelse av barns rett til omsorg og beskyttelse etter barnevernloven og en forsvarlig og rettssikker virksomhet i fylkesnemndene ved å avhjelpe konsekvenser av utbrudd av covid-19. Saksavvikling i fylkesnemndene er i stor grad preget av fysisk oppmøte for alle aktører. Den midlertidige loven åpner for utvidet mulighet for fjernmøte, fjernavhør og delvis skriftlig behandling samt at fylkesnemndas råd-

slagning og avstemning kan skje ved fjernmøte. Reglene gjelder for behandlinger av tvangssaker etter barnevernloven, helse- og omsorgstjenesteloven og smittevernloven. Videre er Bufetat (og Oslo kommune) gitt hjemmel til midlertidig å flytte et barn fra en barnevernsinstitusjon til en annen og at tilsyns- og oppfølgingsbesøk av barn i fosterhjem og institusjon kan skje ved bruk av andre kommunikasjonsformer dersom det er tvingende nødvendig på grunn av covid-19. Dette skal bidra til bedre rettssikkerhet og ivaretagelse av barn i barnevernet under pandemien.

Den midlertidige loven trådte i kraft 27. mai 2020 med virkning til 22. oktober 2020. Departementet hadde 2.–8. september 2020 på høring forslag om å forlenge loven til 1. juni 2021. Et stort flertall av høringsinstansene støttet forslaget, og dette ble foreslått i Prop. 145 L (2019–2020). Stortinget vedtok at den midlertidige loven skulle forlenges til 1. april 2021.

Departementet mener gjeldende smittesituasjon og smittesituasjonen i tiden fremover tilsier at den midlertidige loven må forlenges ut over 1. april 2021.

Departementet foreslår å forlenge loven til et tidspunkt som gir Stortinget mulighet til å forlenge loven ytterligere dersom det blir behov for det. Stortinget samles og konstitueres i oktober 2021 etter årets valg. Stortinget må ha tilstrekkelig tid til saksbehandling. I tillegg må lovvedtaket sanksjoneres i statsråd innen loven opphører å gjelde. Departementet anser dermed at en opphørsdato 10. november 2021 vil være hensiktsmessig.

Lovforslaget ble sendt på høring til en rekke instanser. Det er bred støtte for forslaget om forlengelse.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Trond Giske, Astrid Margrethe Hilde og Anette Trettebergstuen, fra Høyre, Marianne Haukland, lederen Kristin Ørmen Johnsen og Tage Pettersen, fra Fremskrittspartiet, Himanshu Gulati og Silje Hjemdal, fra Senterpartiet, Åslaug Sem-Jacobsen, fra Sosialistisk Venstreparti, Freddy André Øvstegård, og fra Kristelig Folkeparti, Jorunn Gleditsch Lossius, viser til proposisjonen, hvor regjeringen foreslår en ytterligere forlengelse av midlertidig lov 26. mai 2020 nr. 44 om tilpasninger i regelverket for barnevernet og fylkesnemnda for å avhjelpe konsekvenser av utbruddet av covid-19.

Komiteen viser til at Stortinget ved behandlingen av Innst. 23 L (2020–2021) enstemmig vedtok å forlenge den midlertidige loven til 1. april 2021, og ikke til 1. juni 2021, slik det var foreslått i Prop. 145 L (2019–2020). For komiteen var det viktig å sikre at Stortinget ble forelagt spørsmålet om forlengelse av virketiden for hele eller deler av loven tidligere enn 1. juni 2021.

Komiteen viser til at Barne- og familiedepartementet i proposisjonen påpeker at de midlertidige saksbehandlingsreglene for fylkesnemndene har vært og fortsatt er avgjørende for å kunne opprettholde en forsvarlig og rettssikker saksavvikling og samtidig overholde smitteverntiltak. Videre fremgår det at erfaringene med de midlertidige reglene tilsier at disse fungerer etter sitt formål og bidrar til å ivareta partenes rettssikkerhet samtidig som smitteverntiltak overholdes. Reglene har vist seg å være hensiktsmessige og fleksible for å tilpasse saksbehandlingen til den konkrete smittesituasjonen og redusere smitterisikoen.

Komiteen viser også til at det er departementets oppfatning at unntaksregelen som gir hjemmel til å flytte et barn fra en institusjon til en annen hvis covid-19-utbruddet ikke gjør det mulig med forsvarlig omsorg i institusjonen, har virket etter sitt formål. Bestemmelsen er bare blitt benyttet overfor to barn.

Komiteen merker seg at høringsinstansene som har uttalt seg om departementets forslag til å forlenge den midlertidige loven, er positive til dette.

Komiteen viser til redegjørelsen i proposisjonen om at smittesituasjonen som følge av pandemien fremdeles er utrygg, ustabil og alvorlig, blant annet pga. utbredelsen av muterte virus. Selv om man kan forvente at en stadig større andel av befolkningen vil bli vaksinert i tida fremover, vil smittesituasjonen fortsatt kunne være usikker. Dette tilsier at det vil være behov for smitteverntiltak også utover i 2021.

Komiteen er enig i at den midlertidige loven bør forlenges over sommeren for å sikre ivaretagelse av barn i barnevernet og opprettholde forsvarlig saksbehandling i fylkesnemndene. Komiteen deler departementets vurdering, som konkluderer med at det vil være hensiktsmessig å forlenge den midlertidige loven til 10. november 2021.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av en samlet komité.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og råder Stortinget til å gjøre følgende

vedtak til lov

om endringer i midlertidig lov om tilpasninger i regelverket for barnevernet og fylkesnemnda for å avhjelpe konsekvenser av utbruddet av covid-19

I

I midlertidig lov 26. mai 2020 nr. 44 om tilpasninger i regelverket for barnevernet og fylkesnemnda for å avhjelpe konsekvenser av utbruddet av covid-19 skal § 7 annet ledd lyde:

Loven oppheves 10. november 2021.

II

Loven trer i kraft straks.

Oslo, i familie- og kulturkomiteen, den 9. mars 2021

Kristin Ørmen Johnsen

leder og ordfører